

Standardy ochrony małoletnich w Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu – wersja skrócona

Rozdział I Przepisy ogólne

1. Niniejsze Standardy ochrony małoletnich (dalej w skrócie jako „standardy”) określają politykę ochrony osób małoletnich w Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu (dalej: „WSSE”).
2. W przypadku dzieci niepełnosprawnych oraz dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi uwzględnia się ich sytuację i udziela wsparcia odpowiedniego do ich potrzeb.

Rozdział II Objaśnienie terminów

1. Dzieckiem (małoletnim) jest osoba do ukończenia 18 roku życia.
2. Opiekunem dziecka jest osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, w szczególności jego rodzic lub opiekun prawny. W myśl niniejszego dokumentu opiekunem jest również rodzic zastępczy.
3. Zgoda rodzica dziecka oznacza zgodę co najmniej jednego z rodziców dziecka. W przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka należy poinformować rodziców o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny.
4. Przez krzywdzenie dziecka należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika WSSE lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbywanie.
5. Dane osobowe dziecka to wszelkie informacje umożliwiające jego identyfikację.

Rozdział III Personel

Standardy dotyczą całego personelu (pracowników, współpracowników, stażystów i wolontariuszy).

Rozdział IV Zasady bezpiecznych relacji personelu z dziećmi

1. Naczelną zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez personel jest działanie dla dobra dziecka, troski o jego bezpieczeństwo i w jego najlepszym interesie. Czyni to w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych instytucji oraz swoich kompetencji.
2. Personel traktuje dziecko z empatią i szacunkiem wobec jego godności, potrzeb oraz intymności.
3. Dziecko ma prawo do otrzymywania informacji na temat swojej sytuacji przy użyciu prostego języka w sposób dostosowany do wieku, sytuacji i poziomu rozwoju dziecka.
4. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec dziecka w jakiegokolwiek formie. Nie wolno dziecka upokarzać, krzyczeć na nie, lekceważyć lub obrażać.
5. Pracownicy i współpracownicy nie kontaktują się w ramach pracy prywatnymi kanałami komunikacji z dziećmi bez wiedzy ich opiekunów prawnych. W szczególności pracownicy i współpracownicy nie prowadzą z dziećmi prywatnych rozmów z wykorzystaniem mediów społecznościowych. Pracownicy i współpracownicy mogą prowadzić z dziećmi korespondencję grupową na tematy

związane z działalnością WSSE, o ile we wspólnej rozmowie uczestniczy co najmniej jeden inny pracownik/ współpracownik oraz rodzic/opiekun prawny dziecka. W przypadku rozpoczęcia prywatnej rozmowy z wykorzystaniem mediów społecznościowych przez samo dziecko pracownik/ współpracownik nie kontynuuje rozmowy i poleca dziecku zgłoszenie się do niej/niego w miejscu wykonywania obowiązków służbowych lub z 5 wykorzystaniem służbowych kanałów komunikacji zdalnej. Zasada ta nie dotyczy sytuacji (nawet potencjalnego) zagrożenia życia i zdrowia dziecka. W takim przypadku pracownik/ współpracownik może kontynuować rozmowę, lecz zobowiązany jest jednocześnie powiadomić przełożonego lub kierownictwo o kontakcie z dzieckiem i przyczynach tego kontaktu. Powiadomienie powinno być w miarę możliwości dokonane pisemnie lub mailowo.

Rozdział V Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci

1. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka pracownicy/ współpracownicy WSSE, którzy pozostają z dzieckiem/jego rodziną w bezpośrednim kontakcie podejmują rozmowę z rodzicami, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania dla siebie pomocy. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka w ramach WSSE, pracownicy i współpracownicy przekazują tę informację kierownictwu.
2. Pracownicy i współpracownicy monitorują sytuację i dobrostan dzieci w czasie wykonywania czynności w imieniu WSSE.
3. Wszyscy pracownicy i współpracownicy, którzy w związku z wykonywaniem służbowych obowiązków, podjęli informację o krzywdzeniu dziecka lub inne informacje z tym związane, są zobowiązani do zachowania tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

Rozdział VI Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka

Zasady ogólne

1. WSSE w miarę potrzeb prowadzi dla dzieci zajęcia na temat bezpiecznych relacji z innymi osobami, w tym dorosłymi oraz konieczności zgłaszania dorosłym wszystkiego, co je niepokoi.
2. W przypadku podjęcia przez pracownika podejrzania, że dziecko jest krzywdzone, pracownik ma obowiązek:
  - udzielić niezbędnej pomocy w stanach zagrożenia życia i zdrowia;
  - poinformować rodziców/opiekunów dziecka o podejrzeniu krzywdzenia dziecka;
  - udzielić informacji o możliwościach uzyskania pomocy lub wsparcia oraz o uprawnieniu do uzyskania bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego o ustaleniu przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy lub zaniedbania.
3. Czynności opisane w tym rozdziale podejmowane i realizowane wobec dziecka przeprowadza się w obecności rodzica, opiekuna prawnego, chyba że z uwagi na charakter tych czynności jest to niemożliwie albo wobec rodzica, opiekuna prawnego istnieje uzasadnione podejrzenie, że są oni sprawcami krzywdzenia dziecka.

4. W przypadku podejrzenia stosowania przemocy w rodzinie wobec dziecka, gdzie zachodzi podejrzenie, że wobec niego przemoc stosują rodzice/opiekunowie, jeżeli jest to możliwe działania z udziałem dziecka przeprowadza się w obecności osoby pełnoletniej najbliższej.

5. Działania z udziałem dziecka, co do którego istnieje podejrzenie, że jest dotknięte przemocą, powinny być prowadzone w sposób niepotęgujący krzywdy dziecka, jeśli to możliwe z udziałem pedagoga i psychologa. Adnotację dotyczącą interwencji umieszcza się w dokumentacji danego działania.

b. Podejrzenie krzywdzenia

1. W przypadku podjęcia przez pracownika lub współpracownika WSSE podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone, pracownik/współpracownik ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji kierownictwu. Notatka może mieć formę pisemną lub mailową.

2. Interwencja prowadzona jest przez kierownictwo WSSE, które może wyznaczyć na stałe do tego zadania inną osobę. W przypadku wyznaczenia takiej osoby jej dane (imię, nazwisko, email, telefon) zostaną podane do wiadomości pracowników /współpracowników oraz zapisane w tym paragrafie.

3. Jeżeli zgłoszono krzywdzenie ze strony kierownictwa WSSE, wówczas działania opisane w niniejszym rozdziale podejmuje osoba, która dostrzegła krzywdzenie lub do której zgłoszono podejrzenie krzywdzenia.

c. Śmierć lub ciężki uszczerbek na zdrowiu dziecka

W przypadku podejrzenia, że życie dziecka jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu należy niezwłocznie poinformować odpowiednie służby (Policja, pogotowie ratunkowe), dzwoniąc pod numer 112 lub 998 (pogotowie). Poinformowania służb dokonuje pracownik/współpracownik, który pierwszy powziął informację o zagrożeniu i następnie wypełnia kartę interwencji.

d. Krzywdzenie ze strony pracownika/współpracownika

W przypadku gdy zgłoszono krzywdzenie dziecka przez pracownika/ współpracownika, osoba ta zostaje natychmiast odsunięta od wszelkich form kontaktu z dziećmi (nie tylko dzieckiem pokrzywdzonym) do czasu wyjaśnienia sprawy.

e. Krzywdzenie przez inne osoby trzecie

W przypadku gdy zgłoszono krzywdzenie dziecka przez osobę trzecią (obcą, bądź spokrewnioną), kierownictwo WSSE przeprowadza rozmowę z dzieckiem i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) dziecka, w szczególności jego opiekunami. Kierownictwo stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka. Ustalenia są spisywane na karcie.

f. Krzywdzenie ze strony rodziców/opiekunów

W przypadku gdy zgłoszono krzywdzenie dziecka przez rodziców/opiekunów kierownictwo WSSE przeprowadza rozmowę z dzieckiem i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) dziecka. Kierownictwo WSSE

stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji.

g. Krzywdzenie rówieśnicze

W przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez inne dziecko przebywające w WSSE (np. na zajęciach grupowych) należy przeprowadzić rozmowę z dzieckiem podejrzewanym o krzywdzenie oraz jego opiekunami, a także oddzielnie z dzieckiem poddawany krzywdzeniu i jego opiekunami. Ponadto należy porozmawiać z innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu. W trakcie rozmów należy dążyć do ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka krzywdzonego. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji. Dla dziecka krzywdzącego oraz krzywdzonego sporządza się oddzielne karty interwencji.

h. Plan wsparcia dziecka, które doświadczyło krzywdzenia

Wsparcie powinno opierać się na zasobach wewnętrznych WSSE (np. spotkania z osobą o przygotowaniu pedagogicznym, prowadzenie rozmów z rodzicami) oraz na zasobach zewnętrznych (np. zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniego organu/instytucji, wskazanie rodzicom/opiekunom miejsc, które świadczą pomoc specjalistyczną). Zakres planu wsparcia powinien wynikać z możliwości WSSE.

Rozdział VII Zasady ochrony dostępu do Internetu

1. WSSE nie udostępnia publicznego dostępu do Internetu dla osób małoletnich odwiedzających WSSE.
2. Na terenie WSSE dziecko korzysta z Internetu za zgodą rodzica/opiekuna prawnego i na udostępnionym przez niego urządzeniu.
3. W przypadku podejrzenia skrzywdzenia dziecka z wykorzystaniem nowoczesnych technologii, w tym za pomocą sieci Internet (korzystanie przez dziecko ze stron zawierających niebezpieczne treści, upublicznianie wizerunku dziecka w sposób krzywdzący lub ośmieszający go – cyberprzemoc) podejmuje się działania zgodnie z rozdziałem V standardów.

Rozdział VIII Zasady ochrony danych osobowych oraz wizerunku dziecka

1. Dane osobowe dziecka podlegają ochronie na zasadach zgodnych z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 oraz regulacji WSSE dotyczących Systemu Zarządzania Bezpieczeństwem Informacji. Pracownik i współpracownik WSSE ma obowiązek zachowania w tajemnicy danych osobowych, które przetwarza, oraz zachowania w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem. Naruszenie tego obowiązku może prowadzić do natychmiastowego (w tym dyscyplinarnego – w przypadku pracowników) rozwiązania umowy.
2. Dane osobowe dziecka są udostępniane wyłącznie osobom i podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów.
3. Utrwalanie wizerunku dziecka (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) na terenie WSSE i jego upublicznianie jest dopuszczalne za zgodą rodzica/opiekuna prawnego dziecka. Powyższe stosuje się również do przedstawicieli mediów przygotowujących materiały na terenie WSSE.

4. Jeżeli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak: zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodzica/opiekuna nie jest wymagana.
5. Podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do opiekuna dziecka możliwe jest tylko za wiedzą i zgodą tego opiekuna.
6. Pracownik lub współpracownik WSSE nie udostępnia przedstawicielom mediów informacji o dziecku ani jego opiekunie.
7. Pracownik lub współpracownik nie kontaktuje przedstawicieli mediów z dziećmi.
8. Pracownik lub współpracownik WSSE nie wypowiada się w kontakcie z przedstawicielami mediów o sprawie dziecka lub jego opiekuna. Zakaz ten dotyczy także sytuacji, gdy pracownik /współpracownik jest przeświadczony, że jego wypowiedź nie jest w żaden sposób utrwalana.
9. Pracownik lub współpracownik WSSE, w wyjątkowych i uzasadnionych sytuacjach, może się wypowiedzieć w kontakcie z przedstawicielami mediów o sprawie dziecka lub jego opiekuna – wyłącznie za uprzednim wyrażeniem pisemnej zgody przez opiekuna dziecka.
10. W celu realizacji materiału medialnego można udostępnić mediom wybrane pomieszczenia zajmowane przez WSSE. Decyzję w sprawie udostępnienia pomieszczenia podejmuje kierownictwo WSSE.
11. Podejmując decyzję, o której mowa w punkcie poprzedzającym, należy przygotować wybrane pomieszczenie do realizacji materiału medialnego w taki sposób, by uniemożliwić filmowanie dzieci przebywających w pomieszczeniach WSSE.
12. Pracownikowi lub współpracownikowi WSSE nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku dziecka (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) przebywającego na terenie WSSE bez pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego dziecka.
13. W celu uzyskania zgody, o której mowa powyżej, pracownik lub współpracownik WSSE może skontaktować się z opiekunem dziecka i ustalić procedurę uzyskania zgody. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do opiekuna dziecka – bez uprzedniej wiedzy i zgody tego opiekuna.
14. Jeżeli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak: zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda rodzica lub opiekuna prawnego na utrwalanie wizerunku dziecka nie jest wymagana.
15. Upublicznienie przez pracownika/współpracownika WSSE wizerunku dziecka utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga pisemnej zgody rodzica lub opiekuna prawnego dziecka.
16. Pisemna zgoda, o której mowa powyżej, powinna zawierać informację, gdzie będzie umieszczony zarejestrowany wizerunek i w jakim kontekście będzie wykorzystywany (np. że umieszczony zostanie na stronie www.youtube.pl w celach promocyjnych).
17. Niedopuszczalne jest używanie wizerunku dzieci – podopiecznych WSSE w celach fundraisingowych, jak też ich historii i innych danych na ich temat, bez uprzedniej anonimizacji i podjęcia wszelkich działań mających na celu uniemożliwienie odbiorcom powiązanie historii z konkretnym dzieckiem.